

Verdal kommune

TEMAPLAN

BOLIGSOSIAL HANDLINGSPLAN

2014-2017 (2018-2021)

Visjon: Livskvalitet og vekst

Rådmannens forslag
9. mai 2014

Innhold:

1. Føringer for planen (lenkedokumenter)	3
2. Formålet med BoligSosial handlingsplan	4
3. BoligSosialt arbeid i samfunnsutviklingen.....	4
3. Målgrupper	5
4. Vegvalg.....	5
5. Nye utredninger	6
6. Handlingsplan 2014-2017 (18-21).....	7
6.1 Effektmål og målindikatorer.....	7
6.3 Driftstiltak.....	8

1. FØRINGER FOR PLANEN (lenkedokumenter)

Statlige føringer

Lover og forskrifter

- [Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen](#)
- [Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne](#)
- [Forskrift om legemiddelassistert rehabilitering \(LAR forskriften\)](#)
- [Lov om helse og omsorgstjenester](#)

Stortingsmeldinger mm

- [Stortingsmelding 49 \(1997-1998\) «Om boligetablering for unge og vanskeligstilte»](#)
- [Stortingsmelding 23 \(2003-2004\) "Om boligpolitikken»](#)
- [Stortingsmelding nr 20 \(2006–2007\) "Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller"](#)
- [Stortingsmelding 6 \(2002-2003\) «Tiltaksplan mot fattigdom»](#)
- [Samarbeidsavtale regjeringen og KS m.fl.](#)
- [Riksrevisjonenes undersøkelse av tilbudet til de vanskeligstilte på boligmarkedet \(2007-2008\)](#)
- [Rundskriv U-10/2002 Boligsosialt arbeid – bistand til å mestre et boforhold](#)
- [«Bolig for velferd». Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid \(2014-2020\)](#)

Regionale føringer

[Strategi for folkehelsearbeidet i Nord-Trøndelag 2011-2014](#)

Kommunale plan- og styringsdokumenter og andre dokumenter

- [Årsrapport Verdal kommune](#)
- [Kunnskapsgrunnlaget](#)
- [Planstrategien](#)
- [Kommuneplanens samfunnsdel 2008 – 2020](#)
- [Økonomiplan 2013 – 2016](#)
- [Kommunedelplaner](#)
 - ✓ [Kultur](#)
 - ✓ [Næring, landbruk og naturforvaltning](#)
- [Temaplaner](#)
 - ✓ [Boligsosial handlingsplan 2011-2020](#)
 - ✓ [Plan for psykisk helse 2007-2011](#)
 - ✓ [Pleie- og omsorgsplan 2013-2016](#)
 - ✓ [Rehabiliteringsplan 2008-2011](#)
 - ✓ [Ruspolitisk plan](#)
- Utredning: [Boliganalyse for Verdal](#)
- [Rapport: Status for gjennomføring av tiltak i BoligSosial handlingsplan 2011-2020](#)
- [Samarbeidsavtale mellom Verdal kommune, Verdal fengsel og Trondheim fengsel](#)
- [Samarbeidsavtale med Helse Nord-Trøndelag m/vedlegg](#)
- [Samarbeidsavtale med Husbanken Midt-Norge](#)
- [Kriterier for tildeling av kommunale boliger i Verdal](#)
- [Kommunens retningslinjer for tildeling av startlån](#)
- [Beskrivelser av driftstiltak](#)

2. FORMÅLET MED BOLIGSOSIAL HANDLINGSPLAN

Boligsosial handlingsplan er en [temaplan](#) som inngår i kommunens [plan- og styringssystem](#), jfr. [årshjulet](#). Temaplanen skal sikre at kommunestyrets strategiske føringer for samfunnsutviklingen legges til grunn ved prioritering av innsats på det boligsosiale området. Boligsosial handlingsplan inngår i beslutningsgrunnlaget for kommunens kommunedelplaner, som igjen danner beslutningsgrunnlag for økonomiplanen.

Boligsosial handlingsplan rammes inn av lokale, regionale og nasjonale føringer. Føringer fra kommunestyret er gitt i [planstrategien](#), i [kommuneplanens samfunnsdel](#), [årsrapporten](#) og i [økonomiplanen](#). Nasjonalt fremstår [Meld. St. 30 \(2011-2012\) Se meq! En helhetlig rusmiddelpolitikk](#) som spesielt viktig for planen.

Lenker til lokale, nasjonale og regionale føringer finnes i planens del 1.

Boligsosial handlingsplan 2014-2017 (2018-2021) revideres med utgangspunkt i Boligsosial handlingsplan 2011-2020, og en [statusgjennomgang](#) av tiltak i gjeldende plan.

I revideringen av Boligsosial handlingsplan legges *økonomiplanens strategiske prinsipper for drift og utvikling* (2014-2017), til grunn:

1. Sterkt fokus på ledelse, samhandling og helhet for effektiv tjenesteproduksjon.
2. Vurderinger om vi har riktig organisatorisk og geografisk bærekraftig struktur må fortsette.
3. Kontinuitet og samordning av hjelpetjeneste for å skape "vinnerne på morgendagens arbeidsmarked". Programmet "De utrolige årene" (DUÅ) prioriteres som virkemiddel.
4. Effektivitet i arbeidsprosesser, spesielt innen "volumtjenester".
5. Et gjennomgående folkehelseperspektiv og mål om at folk skal mestre eget liv.
6. Infrastruktur må bygges for effektiv kommunal tjenesteyting.

Dette gjenspeiles gjennom fokus på samhandling, helhet og effektive arbeidsprosesser, fokus på barn og unge, og på folkehelse og mestring.

3. BOLIGSOSIALT ARBEID I SAMFUNNSUTVIKLINGEN

I St.meld nr. 49 (1997 – 98) Om boligetablering for unge og vanskeligstilte oppfordres kommunene til å utarbeide lokale handlingsplaner som grunnlag for å stimulere og veilede vanskeligstilte husstander og unge i etableringsfasen med å etablere seg og beholde bolig. Boligsosial handlingsplan er sentral i utformingen av Verdal kommunenes boligpolitikk for vanskeligstilte i kommunen, og skal danne grunnlaget for helhetlig tenkning og prioriteringer.

Behovet for en "Boligsosial handlingsplan" skyldes at

- En del grupper i befolkningen ikke klarer å skaffe seg tilfredsstillende bolig i det åpne markedet.
- Mangel på tilfredsstillende bolig rammer hardt de det gjelder, blant annet barn.
- Mangel på bolig slår beina under mange menneskers forsøk på rehabilitering.
- Mangel på bolig medfører dyre og dårlige innlosjeringsløsninger.

Å skaffe seg bolig er i hovedsak en privat sak. Men det er enkelte som ikke mester å skaffe seg, eller beholde egen egnet bolig. Grunnene for dette er kompliserte og må ses i sammenheng med situasjonen på boligmarkedet, arbeidsmarkedet og andre områder som helse, rus etc. Det kan være barn involvert i alle målgruppene med unntak av eldre.

Planen beskriver bo-tiltak for de grupper av befolkningen som har vansker med å skaffe seg eller beholde en tilfredsstillende bolig på egen hånd. I planen vektlegges organiseringen av boligsosialt arbeid i større omfang enn behovet for nybygging av kommunal boligmasse. Dette med bakgrunn i at planarbeidet konkluderer med at kommunen trenger en omfattende gjennomgang av hvordan boligmassen benyttes. Det er innenfor tiltak funksjonshemmede og pleie & omsorg man ser det største behovet for å planlegge for bygging av ny boligmasse.

3. MÅLGRUPPER

Innbyggere i en varig vanskelig økonomisk situasjon

Innbyggere i en økonomisk vanskelig situasjon som ikke kan forvente inntektsøkning lik norske gjennomsnittsinbyggere. Gjelder i hovedsak innbyggere med varige trygdeytelser som f. eks. uføretrygd. I Verdal kommune defineres denne innbyggeren som *vanskeligstilt*.

I forhold til denne målgruppen vil bistanden hovedsakelig omhandle innsats som fremmer selvstendigjøring, og som retter seg mot det private markedet. Her er Husbankens virkemidler sentrale.

Innbyggere i en forbigående økonomisk vanskelig situasjon

- med sosialhjelp eller andre ytelser av midlertidig karakter.

I forhold til denne målgruppen vil bistanden hovedsakelig omhandle innsats som sikrer egnet kommunal bolig.

4. VEGVALG

Vegvalg a): BOLIGER OG BOLIGSOSIALT ARBEID

Boliger:

Sikre tilstrekkelig antall differensierte og egnede boliger med et husleienivå som er avstemt i forhold til målgruppen. Med differensiert boligmasse menes

- Samlokaliserte omsorgsboliger med personalbase
- Enkeltstående omsorgsboliger i vanlige bomiljø, men nært en personalbase
- Ordinære boliger i egnede bo miljø
- Ordinære boliger med ulik størrelse
- Oppfølgingstilbud som dekker det faktiske behovet.
- Utleieboliger plasseres i størst mulig grad i vanlige bomiljø, unngå samling av kommunale utleieboliger.
- Boliger som kommunen anskaffer skal ha universell utforming

Boligsosialt arbeid:

- Sikre et helhetlig boligsosialt arbeid med fokus på livsløpslinjen og et helhetlig oppfølgingstilbud, som bygger på normaliseringsmodellen.
- Fokus på unge vanskeligstilte med mål om at de skal bli selvstendige.

Vegvalg b): BARNE- OG FAMILIEPERSPEKTIVET

Nyere forskning viser at det er behov for å sette barns oppvekstmiljø i kommunal bolig på dagsorden.

Boligkontoret har kartlagt 59 barn (2013/2014) som bor i uegnede kommunale boliger. Med uegnet menes bla trangboddhet, uegnet uteareal og utfordrende nabolag. Forskning viser at barn som vokser opp under slike forhold har problemer med å få gjort lekser på grunn av manglende plass til lekser, uro og problematisk døgnrytme mv.

Boligkontorets hovedprioritet når det gjelder kommunale boligkarrierer er nettopp å få disse familiene ut i det private eie- eller leiemarkedet. Her er Husbankens virkemidler et av de viktigste virkemidlene.

Verdal kommune har de siste årene jobbet målrettet med forebyggende tiltak rettet mot barn og unge i henhold til [helhetlige oppvekstplaner](#). I 2014 vil det ved utarbeidelse av kommunedelplaner bli gjort en helhetlig gjennomgang av disse tiltakene. Det vil da være viktig å finne mer helhetlige tilnæringsmåter for å forstå risikoutsatte barn og unges situasjon bedre, og å sikre kunnskapsdeling på tvers.

Vegvalg c): SAMHANDLING OG KOMPETANSEHEVING

Det skal benyttes helhetlige løsninger med tanke på det totale virkemiddelapparatet.

Verdal kommunes boligsosiale utfordringer involverer mange fagområder og enheter i kommunen. I tillegg kommer andre offentlige organer som Husbanken, Sykehuset Levanger, fengsel, NAV, Namsmannen, Innherred boligbyggelag og Verdal boligselskap. Dette gjør at planleggingen og gjennomføringen fordrer bred samhandling innad i kommunen, og med nevnte organisasjoner.

Private aktører skal oppleve kommunen som en samarbeidspart når det gjelder

- Målrettet kompetanseheving/-utvikling for ansatte innen det boligfaglige området.
- Tomteareal, planlegging, Husbankens virkemidler og oppfølging i boligen.

5. NYE UTREDNINGER

Det foreligger behov for utredning av

- Kommunens totale boligbehov
- Tomte- og arealplanleggingen mtp kommunens boligbehov
- Løsning for personalbase i Nordgata 25 (boliger for vanskeligstilte) parallelt med at eiendommen renoveres av Verdal Boligselskap AS

6. HANDLINGSPLAN 2014-2017 (18-21)

6.1 Effektmål og målindikatorer

Effektmålene er definert med utgangspunkt i vegvalgene.

Boliger og boligsosialt arbeid

Effektmål 1: **Ingen bostedsløse.**

Målindikatorer: Antall bostedsløse.

Effektmål 2: **Riktig bolig til riktig person, med hensiktsmessige oppfølgingsrammer, slik at boforholdet mestres.**

Målindikatorer: Naboklager.

Antall kommunale leietakere som veiledes over til egen bolig.

Effektmål 3: **Økonomisk vanskeligstilte skal sikres langsiktig bosetting.**

Målindikatorer: Husleierestanser

Antall utkastelser

Barne- og familieperspektivet

Effektmål 1: **Utvikle og dele kunnskap om barns bo- og oppvekstmiljø i samarbeid med andre sektorer. Ses i sammenheng med ruspolitisk handlingsplan.**

Målindikatorer: Standard på ulike kommunale boområder

Antall barn i Verdal som bor i uegna bolig

Samhandling og kompetanseheving

Effektmål 1: **Innbyggeren opplever at kommunal bolig fremmer selvstendighet**

Målindikatorer: Antall kommunale leietakere som veiledes over til egen bolig.

6.3 Driftstiltak

Beskrivelser av tiltakene ligger [her](#).

Kommuneplanens samfunnsdel								Tiltak	Kostnad (mill. kr.)					Finansiering av helårsvirkning		
Oppvekstmiljø	Folkehelse	Omsorg for alle	Kultur for alle	Næringsutvikling	Fysiske omg.	Samfunnssikkerh.	Organisasjon		2014	2015	2016	2017	2018-2021	Drift - omlegging	Ekstern finans.	Nye midler i økonomi-planen
Målgrupper: Innbyggere i en varig vanskelig økonomisk situasjon Innbyggere i en forbigående økonomisk vanskelig situasjon																
Vegvalg: Boliger og boligsosialt arbeid																
								Tomte- og arealplanlegging mtp kommunens boligbehov						Følges opp i driften		
								Utrede kommunens totale boligbehov.								
								Utrede løsning for personalbase i Nordgata 25 (boliger for vanskeligstilte) parallelt med at eiendommen renoveres av Verdal Boligselskap AS.								
								Utvidelse miljøteam: Trappes opp fra 1,6 til 5,9 årsverk.	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	1,2	3,2	
								Botiltak for ungdom over 18 år i overgangen barnevernstiltak til selvstendig liv i egen bolig.						Følges opp i driften		
								Botiltak for vanskeligstilte innbyggere i overgangen institusjonsopphold til selvstendig liv i egen bolig.								
								Vanskeligstilte innbyggere som er særlig krevende for bomiljøet.								
								Utvikle gode metoder for bomiljøarbeid i utsatte boområder								

								Revidere kommunens retningslinjer for tildeling av startlån							Følges opp i driften
Vegvalg: Barne- og familieperspektivet															
								Sikre kunnskapsdeling om barns bo- og oppvekstmiljø på tvers av sektorene, jfr. Ruspolitisk handlingsplan							Følges opp i driften
Vegvalg: Samhandling og kompetanse															
								Sikre kunnskapsdeling om det boligsosiale fagarbeidet gjennom årlige samarbeidsmøter med fagmiljøene							Følges opp i driften
								Innarbeide kompetansebehovet for BoligSosialt fagområde i Temaplan kompetanse- og rekruttering							